

Hogyan segített Dobrica bajba jutott barátjának

Jódal Kálmán fordítása

Dobrica életében az iskolai fogalmazások az életsiker mércéjének számítottak. Ha nem írod meg az igazit, gyenge osztályzatot kapsz, és hallgathatod apa fejtegetéseit, kiselőadásait arról, hogy csak az idióták nem kapnak ötöst, aztán néhány példát arról, hogy ő ugyan kapott néha hármast az elsős fogalmazására, de akkor megértette, hogyan kellene dolgoznia, és attól kezdve mindvégig kitűnő volt.

Apa tudta, hogy a fogalmazásnak a legjobbnak kell lennie, nem pedig csak egyszerűen jónak. Dobrica kiolvasta ezt a tekintetéből. Apa azonban be nem vallotta volna.

Dobrica tudta, hogy Marija barátnőjének a meséje tuti ötös, amelyben arról ír, hogy falun járt a nagymamájánál, és tyúkokat etetett. Neki azonban ilyen unalmas történetek eszébe nem jutottak volna. Rég megértette, hogy egyik-másik élménye, például a Heraklionból induló repülőgépre való rohanás, amikor apával és anyával Krétán nyaraltak, egyszerűen nem menőek egy iskolai fogalmazásban. Pedig izgalmas kaland volt ez a javából. Beletartozott az anya vezette kisautó, a turistákkal zsúfolásig telt reptér, amelyen a jónép úgy viselkedett, mintha csak egy buszállomáson lenne, a görög vámos, aki apát hosszú szakálla miatt terroristagyanús személynek minősítette, és végezetül maga a repülő. Ám mindez, a terrorizmus, a repülő és anya is, egy nagy semmi volt Marija nagyanyjának tyúkjaihoz képest.

Dobrica hatodikba járt, és ebből a napnál is világosabban következik, hogy nem volt olyan szerencséje, hogy Boszniában születessen a második világháború idején. A sors kegyetlen csapása folytán 2015-ben, Belgrádban látta meg a napvilágot. Bosznia hőseiről szóló történetekkel volt körbevéve. Mindenütt a bátor tizenéves Gavriło Principről meséltek, Nikoletina Bursaéről és barátairól, a házi olvas-

mányokban olvasott Boško Buháról – a bombavető fiúról, aki kiskorában éppen Boszniában szegült szembe a megszállókkal, habár nem is volt odavalósi – az iskolában hallott, odahaza pedig apa a barátaival gyakran mesélt bizonyos Slavko Lisicáról, ami anyát ugyancsak felmérgecskítette. Velük összehasonlítva Dobricának egy jó fogalmazáshoz se megfelelő tájegysége, se megszállói nem akadtak. Már tízéves korában azon kezdte törni a fejét, vajon a belgrádi kisfiúk egyáltalán lehetnek-e az általános iskolai tananyag hősei?

Amikor a tanárnő a *Hogyan segítettem bajba jutott barátomnak* című témát adta fel, Dobrica megértette, hogy ez végre olyasmi, amihez nem kell megfeszülnie és kitalálnia egy mesét, amellyel kiérdemelheti a legmagasabb osztályzatot. Ezúttal végre elmesélhette, hogyan segített másón.

A bevezetés lehetne rövid, mivel az osztálytársai tudják, miről van szó: minden osztály feladatul kapta, hogy segélyt vigyen a helyi gyerekkórház apró betegeinek. Persze kihagyja majd a családi perpatvart, amikor apa ráförmédt anyára, amiért több tucat játékaival elcsomagolta a Playstation 2-t. Apa először azért dühöngött, hogy anya mégis hogyan merte odaadni az ő konzolját, hiszen a hármas nem retrokompatibilis, aztán meg sopánkodva arról igyekezett őt meggyőzni, hogy szegény beteg gyerekeknek nem ér régi konzolt adni. Anya azonban kérlelhetetlen maradt.

Apa azzal fejezte be a tirádáit, hogy Dobricának aprólékosan elmagyarázott minden játékot, amelyet azon a konzolon valaha játszott. Szomorú volt az egész, Dobrica ezeket a történeteket már hallotta, néhányat maga is átélte, de nem akarta megbántani apát, hisz világos volt, hogy ez a harmincöt éves szomorú férfi lénye egy részét veszíti most el. Nem baj, hadd mesélje el újra, mennyire megrémült, amikor Psycho Mantis a *Metal Gear Solid*-ban azt mondta neki, hogy engedje le a játékvezérlőt, majd úgymond megmozdította telepatikus képességeivel, miközben voltaképpen csak a konzol vibrált a megfelelő parancs hatására.

Dobrica nem szeretett volna erről írni a fogalmazásában, mert akkor úgy festene a dolog, hogy a családja nem akart a gyerekeken segíteni, és nem szívesen juttatta el önkéntes adományát, pedig ez egyáltalán nem így volt, éppen csak apa szenvedett egy kicsit attól, hogy elvesztette lénye egy részét. És nincs miért szégyenkezniük, hiszen a második generációs Playstation ugyan valóban elavult konzol, de apa játékaik igazi klasszikusok, gyorsan beolvashatók, és a beteg

gyerekeknek tartós vigaszt nyújthatnak. A többiek kézi konzolokat, játékokat, kinőtt ruhaneműt ajándékoztak. Marija, persze, a nagyanya lekvárjaiból hozott egy üveggel: mint mindig, most is muszáj volt felhasználnia valami marhaságot, ami a nagytól van, Dobrica azért ezt is somolyogva belesüllyesztette a nagy kartondobozba.

Mindebből éppen csak valamicskét tudott felhasználni a bevezetéshez. Egy mondatot arról, hogy az iskola segélyakciót szervezett. Talán ebben a mondatban is hangsúlyozhatná, hogy ezt mindenki tudja, nehogy aztán ebből az kerekedjen ki, mintha ő itt most né tán dicsekedne. Meg, mondjuk, egy vagy két mondatot arról is, mi minden került a nagy kartondobozba, az egymáshoz koccanó tárgyak hangjának gyengéd leírásával. Vagy azt írja le, hogy a degeszre tömött doboz ellenállt a lecsukásnak, mintha csak türelmetlenül várná, hogy minél előbb feltáruhasson a gyerekek előtt, és élvezze a mosolyait? S hogy ezt a bevezető részt azzal fejezze be, hogy biztos benne, ezek az ajándékok hasznosak, s mindezt persze Marija nagyanya lekvárjának a szerencsétlen gyerekekre kifejtett pusztító hatásának hangsúlyozása nélkül.

A tárgyalást a helyi gyerekkórház leírásával kezdetné. Ez valóban impozáns épület, amely a gyerekek számára félelmetesnek tűnik, hisz oda akkor kerülnek, amikor még kicsik és betegek, rettegve mindattól, ami rájuk odabent vár. Amikor az apja fuvarozta, elhaladtak egy italbolt mellett, s apa eltréfákozott azon, hogy a gyerekeknek „vehetnének valami jóféle tárgyat”. Dobrica ezt nagyon viccesnek találta, de tudta, hogy egy fogalmazásba nem éppen megfelelő. Apa különben sokszor tréfálozik, és Dobrica örömmel gyűjtögeti a szóvicceit, szójátékait, amelyeket aztán a barátaival való beszélgetések során süt el. A tréfálozások bizonyos fokig apa munkájához tartoznak, mivel apa újságíró. Kettejük között az a különbség, hogy Dobrica önmagát valóban jókedvű emberként éli meg, apáról viszont tudja, hogy nála ez csak póz.

Másrészt, jó lenne felhasználni néhány adatot, amelyre Dobrica a Wikipédián bukkant. Teszem azt, hogy a helyi gyerekkórházat 1950-ben alapították. Ez érdekes. Az írásbeli feladat még fejedelmibbnek tűnt annál a résznél, amikor apa vezetés közben elárulta, hogy az intézet *Olga Dedijer* nevét viseli, először azért, mert akkor írhatna a nőről, akiről az intézményt elnevezték, s ezzel minden feltétel adott lenne az ötös megszerzéséhez, mivel ez az asszony a második világháborúban vesztette életét, méghozzá Boszniában!

Olga Dedijer a Második Proletárbrigád sebésze volt, és Boszniában, a sutjeskai csatában vesztette életét. Mialatt Dobrica az okostelefonján keresgélt, apa történelmi ismereteivel kezdett kérkedni, mesét kerekítve a Dedijer fivérekről, Vladimirról és Stevanról, különösen erről a másodikról, aki világviszonylatban is ismert hírszerzőnek számított.

Az írásbeli már a tiszta ötös felé közelített, amikor kiderült, hogy apa összekeverte a dolgokat – a gyerekkórház ugyanis nem azonos az Olga Dedijer Kórházzal, ami Dobricának akkor esett le, amikor először is hitelt adott papája nyelvbtlásának, majd mindenki előtt blamáta magát, megkísérelve a ház orvosait tudásával elkápráztatni. A gyerekkórház sajnos Vukan Čupić nevét viseli, akiről az első néhány oldal átböngészése után sem lelhető fel a világon semmiféle adat.

Olga Dedijer nevét talán abban az értelemben lehetne mégis felhasználni, hogy megírja: a gyermekkórházak többnyire ismert orvosok nevét viselik, töprengett Dobrica, megoldásokat keresgélve a tárgyalás, fogalmazása eme kulcsfontosságú részének megkezdéséhez.

Mindenesetre a tárgyalást egy leírással kellene kezdeni. Erre talán a kórház leírása lenne a legalkalmasabb. Dobricát arra oktatták, hogy figyelje a világot, alakítsa ki róla saját egyéni véleményét, s azt örökítse meg a fogalmazásában. Mint minden tipikus szerb gyereket, Dobricát is már pendelyes korától arra tanították, hogy a mi orvosaink zsenik, akik a legegyszerűbb munkafeltételek és a megfelelő felszerelés hiányában is csodákra képesek. S ő hitt ebben. Mégis, valahányszor egészségügyi intézményben járt, zavarba hozta, mennyire elhanyagoltak, meszeletlenek maguk az épületek, s hogy olyan dolgok sem működnek, amelyekhez nincs szükség holmi élvonalbeli orvosi szkennerre vagy műszerre. Úgy vélte, ez a benyomás megérdemli, hogy helyet kapjon a tárgyalásban. Viszont nem lenne szép dolog közhírré tenni, hogy az épület, amelyekben gyerekeket gyógyítanak, elhanyagolt. Dobrica mélyen elgondolkodott, és zseniális ötlete támadt, nemcsak a horderejét tekintve, hanem mert magában foglalt egy érdekes kifejezést is – majd azt írja, hogy a kórház csapzottnak, ziláltnak hatott, mert olyan zseniális orvosok dolgoztak benne, akik imádtak a pácienseikre összpontosítani, és teremtő rendetlenségben alkotni. A kérdés csak az volt, vajon „az orvostudomány Einsteinjeinek” vagy „Mozartjainak” nevezze-e őket.

S a fogalmazás szövege – gondolatban – áradni kezdett. Dobrica igen gyorsan az urológián találta magát. Nem volt mit titkolnia. Mi-

helyt kilépett a liftből, a hatalmas kartondobozt kinnal átnyalábolva, és attól rettegve, nehogy az öreg vasajtó összelapítsa, egy televíziós forgatócsoportba ütközött. Egy orvos nyilatkozatát vették fel éppen, akit fogalmazásában talán „az orvostudomány Paganinijének”, vagy még inkább „az urológia Meša Selimovićának” nevez majd, csak hogy a történetet valamelyest Boszniához közelítse.

Nem volt mit titkolnia akkor sem, amikor el kellett kezdenie annak a lejegyzését, ami ezt a látogatást különlegessé tette. Amíg a forgatás befejezésére várt, s arra, hogy az ápolónő megengedje, hogy átmenjen a folyosón, felismert egy melódiát, amelyet már számtalanszor hallott, de ezúttal valahogy másképpen eljátszva, apa szavaival élve, „más zenei átiratban”. Látva, hogy az „urológia Selimovića” nem fogja egyhamar befejezni a nyilatkozatát, elindult a melódia nyomában, rá szeretett volna jönni, honnan ismeri.

Mialatt a folyosón lépkedett, a hang egyre erősebbé és világosabbá vált, ám Dobricának sehogyan se jutott eszébe, honnan ismerheti ezt a melódiát. S akkor váratlanul nekiment valaminek. Mintha csak egy falhoz érkezett volna, amelyet eddig nem vett észre, mivel túlságosan elmélyedt a zenei téma hallgatásában.

Egy kínai állta el az útját, ahhoz képest, amilyeneknek Dobrica a kínaiakat ismerte, egy viszonylag magas, erős, kissé sötétebb bőrű kínai, fekete garbóban és fekete nadrágban. Úgy állta el az útját, akár egy fal. Dobrica soha életében nem ütközött össze ilyen markos légénnyel és soha nem találkozott senkivel, aki ilyen határozottan, ugyanakkor szélesebb gesztusok nélkül akarta volna megakadályozni a továbbhaladásban. A hang e mögül a kínai mögül tört elő, de elég távoli volt ahhoz, hogy Dobrica továbbra se bukkanjon rá legalább egy halvány nyomra, amely segített volna neki az emlékezésben.

Váratlanul egy televíziós kamera apró reflektora világította meg a kínait és Dobricát.

„Ez szép jelenet lesz!”, kiáltotta „az urológia Selimovića”, s a kínainak, az orvossal és a kamerával szembesülve, el kellett mozdulnia.

Dobrica előtt megnyílt az átjáró, s végre megláthatta, honnan ered az a bizonyos melódia. Egy kicsi, vele egykorúnak látszó, kövérkés kínai fiú *Homefrontot* játszott egy Playstation 3-on a betegszobában. Dobrica jól ismerte ennek a játéknak a zenéjét, s az mindig másként hangzott. A Playstation 3 alatt egy Playstation 4 is állt. Úgy látszik, a kis kínai apa „iskolájához” tartozott, és ügyelt a retrokompatibilitásra.

„Gyerünk, vegyük fel a gyerkőcöt, ahogy a kis kínaival barátkozik”, ajánlotta az újságíró. Dobrica hamarosan édességeket adott egy dobozból a meglehetősen zavarban levő, de jóhiszemű kis kínainak, aki szívélyesen és némi alázattal fogadta el őket, mindannyiszor meghajolva.

A televíziós forgatócsoport hamarosan távozott a doktorral együtt. Dobrica készen állt a nyilatkozatra, de az újságíró elmagyarázta, hogy a gyerekek nyilatkozatait még látogatásuk elején felvették – amikor a szakorvosok a súlyos betegségek megelőzésének módszereit magyarázták el nekik. Magára maradt hát a labda formájú, kövérkés kínai kislánnyal. Kicsit csalódott volt, mert frappáns kis beszéddel készült, amely egyszerre volt humánus és energikus, nélkülözte a beteg gyerekek feletti túlzott sajnálkozást, viszont nem maradt ki belőle a bátorítás sem.

A kis kínai elindította és folytatta a szünet előtt kezdett játékot, Dobrica pedig a doboz után nyúlva észrevette, hogy a kölyöknek fogalma sincs róla, hogyan játsszák a *Homefront*-ot. Ez egy közepes – hogy azt ne mondjam: gyöngé – játék volt Észak-Korea Amerika elleni közeljövőbeni inváziójáról, amely mára már múlttá vált, mivel a játék nem volt valami új. Dobrica apja valamilyen okból kifolyólag megvásárolta és szenvedélyesen játszott, de nem tudta vele „megfertőzni” a fiát. Dobrica azonban tudta, hogy a kis kínai nagyon rosszúl játszik, mivel az észak-koreai katonák igen gyorsan szétverték az összes amerikai gerillát. Furcsa volt, hogy amikor az amerikaiak elestek, a játék nem szakadt félbe, hanem folytatódott. A fiú folytatta a játékot, és a következő objektumba ment, ahol ismét amerikaiak haltak halomra.

Dobrica megállt egy percre, és végre felfogta a hihetetlen igazságot: a kis kínai a *Homefront*-nak egy olyan verzióját játszotta, amelyben a főszereplők az észak-koreaiak voltak. És még valamit jól tudott – ilyen játék nem létezik!

Annyi ideje sem maradt, hogy kivegye az okostelefonját, és mindenkit értesítsen erről a hihetetlen felfedezésről, amikor erőteljes szorítást érzett a vállán. A folyosón látott kínai volt, ám amilyen hirtelen jelentkezett a szorítás, olyan gyorsan meg is szűnt, amikor a kisfiú felajánlotta neki a playstation másik irányítóját. Dobrica nagyon összezavarodott. És nem csak azért, mert apa játéka alapján tudta, hogy a *Homefront*-nak nem létezik két játékosra tervezett változata...

Egyrészt erős undort kezdett érezni a gyerek iránt, aki arra invitálja, hogy játék közben csatlakozzon hozzá, mert ez csak két dolog jelenthet: vagy azt, hogy a történet voltaképpen nem érdekli, és csak azért játszik, hogy lövöldözzön, nem pedig azért, hogy lépésről lépésre felfedezze, hogyan bontakozik ki a történet – ami Dobricát kétségbe ejtette, mert az apjától megörökölte a rögeszmét, hogy minden játékot befejezzen, és hogy csak a történetre fókuszáljon; vagy hogy a fiú ezt a játékot már végigjátszotta, és most csak hülyéskedik, holmi titkos részletekre vadászik, ami szintén elfogadhatatlan, mert azt jelenti, hogy előnyben van. Mégis, az elbűvölő lehetőség, hogy a *Homefrontot* észak-koreai hősökkel játssza, jókedvre derítette Dobricát, ezért beleegyezett, hogy részt vegyen a szentségtörésben.

A pillanatok, amelyekben a két fiú áthágja a kulturális akadályokat, és közös nevezőre jut a konzollal való játékban, a tárgyalásban legalább két mondatot megérdemelnek. Dobrica természetesen majd jól felturbózza őket. Nem fogja megemlíteni a *Homefrontot*, hanem arról ír majd, hogy a *Sony* valamelyik erőszakmentes gyári játékát játszották, például az *Icót*, amelyben a vitézek a természetben bolyonganak, virágot szagolgatnak, vagy éppen építenek valamit. Olyan benyomást szeretett volna kelteni, miszerint a számítógépes játékok nem kizárólag az erőszakon és a dinamikus történéseken alapszanak, hanem képesek nevelni és nemesíteni is a gyerekeket.

A magas kínait sem fogja megemlíteni. Ő ebben a fogalmazásban felesleges. Habár lenne róla mit írni. Dobrica félfigyelt a fiú és gondozója közötti ugyancsak furcsa kapcsolatra. Kezdetben nem tudta meghatározni, apja-e ez neki, nagybátyja, vagy jóval idősebb bátyja. A langaléta igen nyersnek és koncentrálnak hatott, ám a kövérkés fiúnak egyetlen pillantása elég volt ahhoz, hogy emez kimenjen a folyosóra és hagyja, hogy ők nyugodtan játsszanak a *Homefronttal*.

Játék közben Dobrica Gömböcnél megfigyelt valamit, amire őt is megtanította az apja, habár ő maga sem tartotta magát hozzá. Amikor arra oktatta, hogyan játssza a *Metal Gear Solidot*, apa elmagyarázta neki, hogy a játékokban a fizika törvényeit néha úgy alkalmazzák, hogy a célt nem érheted el kizárólag gyilkolással, hanem közben rejtőzködnöd kell, lopakodnod, álcáznod magad. Dobrica hiába kísérelt meg az ellenséget gyilkolászva és jobbra-balra lövöldözve átjutni a *Metal Gear Solidon*, ezért végül megfogadta a jó tanácsot. Mégis, valahányszor egy játék lövöldözős volt, és nem lopakodós, mindent legázolt maga előtt. Némely játékban a fedezékbe vonulás a lövöldö-

zős jelleg ellenére fontos szegmentumnak bizonyult, Dobrica viszont gyakran azt sem tudta megjegyezni, melyik gombot kell használni a fedezékbe vonuláshoz.

Vele ellentétben Gömböc valóban értett ahhoz, hogy elrejtőzzön a lövöldözős játékban, használja a fedezékeket, és kevesebb kilőtt golyóval többet érjen el. Dobricát ez még jobban felbőszítette, most azonban – fogalmazáskor – hasznosnak bizonyult. Leírta, hogy sokat tanult a kis kínaitól anélkül, hogy részletekbe menően foglalkozott volna a fiú szelíd játékos természetével.

Amit ez a fogalmazás holtbiztosan magáénak vallhat, az a hírhedt „Marija nagymamájának a tyúkocskája”, ez a szimpatikus pajkosság, amelyben Dobrica ugyan megszegte a szabályokat, ám végül egy fontos élettapasztalattal gazdagabban és érettebben került ki belőle.

„Marija nagymamájának a tyúkocskája”, úgy látszik, a *Homefront*-ban kelt ki – Dobrica és Gömböc belemerült a játékba, nem igazán figyeltek arra, hogy a teljes személyzet a tévésobában gyülekezik, hogy megnézze az adományokat hozó diákokról szóló riportot. Estefelé apa felhívta Dobricát, hogy megkérdezze, érte menjen-e. Dobrica egy félhazugsággal élve azt mondta, hogy ő és a barátai még mindig a beteg gyerekekkel játszanak, és hogy majd jelentkezik. Apa meghagyta, hogy elmegy a közeli bevásárlóközpontba bekapni valamit, és várja Dobrica hívását.

A fogalmazásban Dobrica majd kihagyja a bevásárlóközpont nevét, és nem azt írja majd, hogy apa enni ment, hanem hogy betért egy könyvesboltba.

Sötétedni kezdett, a harc lendülete fokozódott. Amerika éppen csak pislákolt a képernyőn, csodaszépen kilyuggatva és romokba döntve. Egy igen izgalmas, feszült harcban az amerikai lázadók rongyos csoportja jól megszorongatta Dobricát és Gömböcöt egy elhagyatott bevásárlóközpontban. Megkezdődött az élet-halál harc, a lövések közvetlen közelből dörrentek. A hangeffektusok is jobbak voltak, mint eddig bármikor. A léptek alatt csikorgó padló, bádogédények csörömpölő zuhanása... Ekkor vér öntötte el a képernyőt. Dobrica hátrahőkölt. Ilyen jó effektust még sosem látott. A vér igazinak hatott. Azt gondolta: talán ez az ő Psycho Mantise, talán ez az a meghatározó gamer-élmény, amelyről majd ő egykor hosszasan mesélhet a fiának?

S akkor a képernyő előtt összeesett egy ember, és Dobrica megalapította, hogy ez RL, azaz mégiscsak valóság lesz.

Dobrica és Gömböc a szoba ajtaja felé fordult. Látták, hogy a hórihorgas, vérben úszó kínai és egy farmernadrágos, csuklyás fekete dzsekit viselő kopasz alak egymást fojtogatja. A kopasz hátulról szorongatta a kínait, és megkísérelte a torkát egy acélhuzallal átvágni úgy, hogy közben meg is fojtsa. Dobrica nehezen tudta megítélni, voltaképpen mi volt a huzal elsődleges funkciója – a torok átvágása, avagy a megfojtás. Úgy tetszett, hogy a kínainak sikerült a huzal alá csúsztatnia a kezét még azelőtt, hogy a kopasz azt a nyakába kanyarította, így az most az ujjait metélte.

Mindez villámgyorsan történt, és a helyzet igen feszült volt, ám ha nem áll fönn a nyilvánvaló nyelvi akadály, Dobrica mindenképpen azt tanácsolta volna a kínainak, hogy hagyja a kopaszt, hadd dobja a huzalt a nyakába, a szabaddá vált kezével pedig addig üsse ellenfele testét, míg csak az illető meg nem adja magát, de tanácsai közben feleslegessé váltak.

Dobrica a képernyő alá pillantott. Gömböc ágya és a képernyő közötti területen egy nagy vértócsa terjeszkedett. A padlón egy másik kopasz hevert, nyakában egy késsel. Dobrica úgy találta, hogy a kést pontosan a fő ütőérbe szúrták, és sejtette, hogy ez a kínait dicséri, ami csak azt jelenthette, hogy valószínűleg ő is tudja, mi a tennivaló, ha valaki acélhuzallal támad meg hátulról.

Dobrica visszapillantott a kínaira és a kopaszra. Az acélhuzal átszakította Gömböc kísérőjének az ujjait, és már a nyakához ért. Utolsó erejével, amelynek határfoka nem volt elhanyagolható, a kínai hátra, a fal felé vetette magát, miközben leütötte a bőrféjűt, majd háttal a mosdó felé lendült úgy, hogy a támadója annak kerámiaszélébe verje a fejét. Hamarosan mindkét test a padlón hevert és módfelett vérezett, a kopasznak a szétvert fejéből, a kínainak pedig az átvágott nyakából dőlt a vér.

Dobrica némi ijedelemmel pillantott Gömböcre. Gömböc kissé kellemetlenül érezhette magát, ezért esetlenül rámosolygott és meghajolt.

Gömböc nem szüneteltette a játékot, ami Dobricát meglehetősen kihozta a sodrából, hanem felugrott az ágyról, és megmotozta a magas kínai hulláját. Dobricáék házában, akármilyenek voltak is a körülmények, a játékot szüneteltették és mentették, Gömböc azonban szemlátomást nem ilyen nevelésben részesült. Dobrica az ablakhoz lépett. A gyerekkórház parkolója majdnem teljesen üres volt, csak egy fehér kisbusz állt benne, mellette még két katonaruhás, fekete csuklyás kopasz várakozott.

A fogalmazásban most könnyű lenne azt írni, hogy Dobrica szeretne volna kivezetni a kis kínait a kórházból, hogy megmutassa neki a várost, mivel a komputeres játék nem pótolhatja a természetben vagy a történelmi emlékhelyek közelében való barátkozást, ám a valóság más volt. Gömböc húzta ki Dobricát, menet közben a zsebébe hajtogatta a beteglapját. Dobrica a kórházi szobából csak egyetlen holmit vitt magával, amelyről tudta, hogy menekvést hozhat a számukra.

Amikor kiléptek a folyosóra, Dobrica számára az tűnt a leglogikusabbnak, hogy megkeressék a szellőzőakna nyílását, s rajta keresztül meneküljenek, mert ezt egyszerűen így szokás csinálni, Gömböc azonban az épület túloldalán található tűzlépcső felé húzta. Persze zárva volt és kivilágítatlan, ami teljesen logikus, ha szem előtt tartjuk a tényt, hogy egyébként a gyerekek állandóan a kórházból való szökésre használták volna. Másrészt tűzvész esetén a gyerekek nem egykönnyen menekülhettek volna, ám Dobrica azt fontolgatta, tulajdonképpen szerencse a szerencsétlenségben, hogy amennyiben ilyen baj érne őket, ez olyan helyen történne, ahol azonnal orvosi segítségben részesülhetnének.

Mialatt Dobrica gondolatban számba vette a különböző lehetséges szerencsétlenségeket, Gömböc egy kanállal igyekezett felfeszíteni az első ajtót, és amikor ez sikerült, egyszerűen csak meghúzta és kinyitotta. Néhány feltört ajtó után Gömböc és Dobrica a kórház épületének földszintjén találta magát. Gömböc a főbejárat felé akart indulni, de Dobrica visszatartotta, hiszen ott két másik kopasz várakozott. Gömböc szavak nélkül is megértette, hogy ez számukra téves út lenne.

Dobrica körülnézett. Észrevette, hogy a szellőztetőberendezés nyílásai meglehetősen magasan vannak, s boldog volt, hogy nem indultak el ezen a különben elég gyakran használt úton, majd magával húzta Gömböcöt az izgalmas újbélgádi éjszakába.

Dobrica tudta, hogy mozgásban kell lenniük, és hogy nem lenne jó, ha felhívná az apját, hogy jöjjön értük, mivel apa mindig késik, ráadásul rossz sofőr: ha a bőrfejűek észrevennék őket, és a kisbusszal a nyomukba erednének, annak nem lenne jó vége. Okostelefonján megkereste a bevásárlóközpont helyét, és a helyszín-meghatározó rendszerének applikációját a legrövidebb út megkeresésére utasította. Amikor megkapta az eredményt, minden igen egyszerűnek tűnt.

Mialatt a Dobrica kedvencének képernyőjén kirajzolódó vörös vonalat követve rótták az utcákat, a kocsiuton feltűnt a kopaszok fehér

kisbusza. Dobrica felismerte, s agyában villámgyorsan kezdtek cikázni a gondolatok: ilyen helyzetben mi a teendő? A leggyakoribb és legkézenfekvőbb megoldás az lenne, ha a hős a hősnőt egy fához támasztaná és csókolózást mímelnének, ám ő Gömböccel volt, és egy ilyen manőver magukra vonná a kisbuszban ülő pasasok és a járókelők figyelmét egyaránt. A második megoldás az lehetne, hogy egy konténerben rejtőzzenek el.

A fehér kombi kérésselhetetlenül közeledett, Dobricának és Gömböcnek viszont sehogyan sem sikerült felmászni és bebújni a konténerbe, mivel az túl magas volt. Szerencsére felhangzott egy rendőrautó szirénája, mire a fehér kisbusz hirtelen befordult a sarkon, nehogy összefusson a rendőrautóval, ami a gyerekkórház felé száguldott.

Gömböc éppen felmászott a konténer szélére, amikor Dobrica leseedte róla, és továbbvezette a bevásárlóközpont felé.

A kórháztól a bevásárlóközpontig vezető út részletei egyetlen mondatba beleférnek, amelyben a kis kínai kíváncsian szemrevételezi Újbelgrád lakóinak környezetét és életstílusát, s üdvözlí a tényt, hogy sok hely jut a gyermekjátékok és sportaktivitások kifejtésére.

Mire jó két óra múltán Dobrica és Gömböc végre sikeresen eljutott a bevásárlóközpontig, Dobrica okostelefonja lemerült. Mégis, minden nehézség nélkül megtalálták apát. Az éttermek szintjén volt, egy kényelmes babzsák-fotelba süppedve, játékkonzollal a kezében, gyerekekkel körülveve. Dobrica tudta, hogy apa saját versenyeinek egyikét szervezte meg, amelyek alapszabályához tartozik, hogy muszáj ellene játszani, s ő sohasem eshet ki.

„Ki a csuda ez veled?”, kérdezte apa meghökkelve. „Bajban van”, válaszolta Dobrica. „Valakik megölték a kísérőjét, aki talán az apja is lehet, és én megmentettem őt...”

Apa elkezdett nevetni. Végigmérte a mackóruhás, tornacipős Gömböcöt, aki a legkevésbé sem tűnt – ez most már világos volt – egy nemzetközi cselszövés üldözött áldozatának.

„Rádlöcsölték a kínait, hogy nálunk aludjon...”

„Nem, apa, a srác bajban van. Megölték azt az embert, aki vele volt...”, próbálkozott Dobrica. S akkor megértette – apa elhitte, hogy Gömböcnek nincs senkije, de azt nem fogta fel, hogy mindez nemrég történt. Dobrica ezért kivette apja zsebéből az okostelefon pótelemét, és a saját telefonjához kapcsolta.

„Valami fordítóprogramot keresel, tán nem tud angolul a kölyök?”, apa csodálta Dobrica találékonyágát, mindaddig, míg az orra előtt

az okostelefon képernyőjén fel nem tűnt az egyik portál híre: *A gyermekórházban megöltek egy kínai állampolgárt. És két szerb, čajetinaí állampolgárt is.*

„Ez volt a kísérője...”

Apa ránézett Gömböcre. Egyértelmű volt számára, hogy nem Čajetinából származik.

Gömböc a menekülés közben mindvégig mosolygott, és szófogadó volt. Dobrica gesztusokkal és ruhaujjának meg-megrántásával mutogatta neki, merre kell mennie, és ő követte. Apa most mindkettőjüket kézen fogta, és elindult velük.

„El kell őt kísérnünk a rendőrségre”, mondta apa. „Hihetünk nekik?”, kérdezte Dobrica, jól tudván, hogy ezzel apa gyenge pontját találta el. Úgy tett, ahogyan csak egy fiú képes az apjával manipulálni.

„Nem...”, apa elgondolkozott, de nem lassított. És ekkor olyasmi történt, ami csak a lehető legeslegrövidebb formában kerülhet be a fogalmazásba. Dobrica megpillantotta Őt, és azt kívánta, hogy minél előbb haladjanak tovább, de nemcsak hogy nem haladtak tovább, hanem meglátta őt apa és Gömböc is. És ekkor Gömböc kimondta az egyetlen szót, amelyet az est folyamán tőle hallottak:

„Mimi.”

A mozi előtt kigyózó sorban várakozott Mimi Mercedes, akire Dobrica a szülei előtt azt mondta, hogy kedvenc rapénekesnője, habár a lelke mélyén tudta, hogy neki annál jóval többet jelent. Azt, hogy Mimi pontosan milyen szerepet játszik az életében, nem tudta volna megmagyarázni, de amikor a klipjeit nézte, testét-lelkét olyan érzés töltötte el, amelyről egyszerűen nem tudott számot adni. Minden érzékével reagált rá, a gyomrában pedig valami furcsa dolog történt – mintha egyszerre fogná el a rosszullét és valami gyengéd gyönyörűség.

Annál inkább megütközött azon, hogy apa is intett a lánynak, és még a kínai is ismeri, noha ő egyetlen nyelvet sem beszél, és fogalma sincs semmiről. Odamentek hozzá, hogy üdvözljék. Dobrica hallgatott és a földet nézte, apa és Mimi Mercedes szívélyes beszélgetése pedig megsejtette vele, hogy ők ketten már régebbről ismerik egymást, méghozzá abból az időből, amikor a lány még nem foglalkozott rappeléssel. Gömböc nem vette le róla a tekintetét, tátott szájjal bámulta. Dobrica tudta, hogy ezt sosem heveri ki. Néhány hónappal később volt is egy lázálma, amelyben Mimi jött vigyázni rá, de akkor megjelent apa, és csókolózni kezdtek.

Ez is olyan esemény, amelynek szerepelnie kell a fogalmazásában, persze cenzúrázva. Dobrica majd megírja, hogy apával a könyvesboltban találkoztak, ahol Gömböcnek szerb hőskölteményeket tartalmazó képeskönyvet vásárolt, és hogy azután a folyosón találkoztak egy ismert énekesnőnkkel. Dobrica habozott a tehetségkutatók néhány népszerű résztvevője és egy népdalénekesnő között, akire a nagymama azt mondja, „nem ringyó, és szép, eredeti, hiteles dalokat énekel”, de olyanok is eszébe jutottak, akik Koszovóról dalolnak szomorú, se nem népies, se nem popos nótákat, és apának sem közömbösek, annak ellenére, hogy folyton dicsekszik a zenei ízlésével.

Otthon apa azt mondta anyának, hogy „a fiad”, úgy látszik, „valami disznóságba keveredett”, és hogy hívja fel cége ügyvédjét, hogy vele menjenek el a rendőrségre, „hogy átadjuk a kis kínait és megoldjuk a dolgot”. A tervet meghallva Dobrica odalépett az apjához, azt mondta, valamit mutatni szeretne, és elővette a Gömböc szobájából hozott titkos adut.

A *Homefront* CD-jét betette a Playstationbe, és elindította a játékot. Feltűnedeztek a kínai betűk, igen darabosan, mintha csak belső használatú CD lenne, vagy mintha a játék még el sem készült volna teljesen. Amikor végre elkezdődött a játék, apa ajkbiggyesztve nézte. „Na és, ez az ázsiai piacra készült *Homefront*...”

„De apa, *Homefront*ből sosem készült külön változat Japán és Dél-Korea számára, nehogy megzavarják a viszonyokat...”

„Meglehet, hogy ez egy kínai bootleg, talán afféle kalózmásolat. Ha nem is hivatalos, még nem jelenti azt, hogy a nép nem kíváncsi rá...”

„Ha bootleg, akkor hogyan lehetséges, hogy az eredeti Playstationon is működik...?”

Apának erre nem volt válasza. Ám Dobrica biztos volt benne, hogy gondolatban átfutott rajta annak a félelemnek az emléke, amikor Krunic bácsi, a barátja hozott neki egy kalóz firmware-es USB-t, s ő nem merte telepíteni, nehogy „brékelje” a konzolt. Ez volt a támaszpillanata.

„Játsszál, apa!”

Apa játszani kezdte a *Homefront*ot, és megértette azt, amit Dobrica már néhány órával korábban. A játék teljes egészében fordított volt. Az észak-koreaiak voltak a hősök. „Ne hívj ügyvédet!”, kiáltott oda anyának.

Apa fogta a telefont, és felhívta Krunic bácsit. Ő az internetes keresgélés után is esküdözött, hogy a *Homefront* játéknak nem létezik olyan változata, amelyben az észak-koreaiak a hősök, és hogy sosem fejlesztettek ki ilyen játékot, és hogy nincs olyan krekkelő, aki képes lenne a játékot ilyen módon meghekkelni. Anya üdítőt és kekszet hozott. Gömböc meghajolt, majd szó nélkül lakmározni kezdett.

Apa leverten állapította meg, hogy kénytelen lesz felhívni Laufert. Erről az emberről Dobrica nem sokat tudott azonkívül, hogy apa időnként írt az illető honlapjára, és hogy olykor ilyeneket mondogatott anyának: „Szerbeskedtem az új cikkemben, Laufer majd biztosan leközli.”

Dobrica odavezette Gömböcöt a számítógépéhez, és megengedte neki, hogy használja. Viszonylag kelletlenül. De ha már Gömböc tudott Mimiről, akkor már nem sok olyan, Dobrica szemében szent dolog maradt, amit a kis kínai megszentelne. Pechjére Gömböc felment a YouTube-ra, és pont Mimit kezdte hallgatni. Néhány klipje után tömzsi ujjáival bekopogta: *Raspadačica¹ Köpj a számba*, és ezzel sikerült Dobricát annyira megsértenie, amilyen mély megbántásról ennek a kisfiúnak eddig még csak sejtelve sem lehetett.

Amikor elindult a *Raspadačica* rapénekesnő *Köpj a számba* című klipje, Gömböc ritmusra kezdett ringatózni, Dobrica pedig valósággal kővé dermedt. Ezt a klipet, amely legalább tizenhárom éves lehetett, tehát nála egy évvel idősebb, Dobrica anyja felvételezte. Az anyukája, aki mára már tekintélyes formatervező volt, az állami és a magánszektor több nagy képviselőjének munkatársa – valamikor *Raspadačica* művésznéven rappelt, és Mimi volt Mimi előtt.

Kívülről szemlélve úgy tűnik, minden gyerek boldogan venné tudomásul, hogy a szülei valaha coolnak számítottak, ám a valóságban ez nem egészen így működik. Dobrica világa már a bevásárlóközpontban összeomlott, amikor kiderült, hogy apa ismeri Mimit, hogy Gömböc is tud róla, most pedig az tiporta agyon, hogy megtudta, az ő édesanyja is valaha pont ilyen volt. Dobrica túlságosan kicsi volt ahhoz, hogy tudatosítsa a problémáját, és nem készült fel arra, hogy megértse, a mamája egykor szexuális objektum volt, egy másik, akkori Dobrica sóvárgásának tárgya, ugyanakkor nagyon jól tudott valami mást – egy napon Mimi sem lesz már cool, hanem ugyanolyan unalmas, mint az ő anyukája.

¹ Raspadačica – széteső, széthulló nő.

Dobrica gyorsan klipet váltott és Beyoncéra kapcsolt, hogy a helyzetből fakadó keserű szájízt valami klasszikussal mossa le. Ekkor apa és Laufer lépett a szobába. Dobrica kezét fogott Lauferral, ezzel a magas növésű, mosolygós, a Belgrádon kívüli Vidékről származó, középkorú férfival. Gömböc meghajolt előtte.

Apa a számítógéphez ment, talált a YouTube-on egy Phenjanról szóló videót, és rákattintott. Gömböc, Phenjant megpillantva, jókedvre derült. Közelebb lépett, és rámutatott egy monumentális hotelépület közelében magasodó felhőkarcolóra, amelyet apa és Dobrica a *Zsoldosok 2* nevű játékban, egy orosz bombázót követve, már többször lerombolt. Gömböc levette az ujját a felhőkarcolóról, majd összetette a kezét, és ráhajtotta a fejét, miközben lehunyta a szemét, mintha aludna. Azt akarta értésükre adni, hogy ez az otthona.

Apa gondterhelten pillantott Lauferra, és olyat mondott, ami mindannyiunk számára világos volt, de ő mégis szerette volna kihangsúlyozni: „A kicsi nem kínai, Észak-Koreából származik...”

Laufer zavartan bámult Gömböcre. Ő mosolyogva meghajolt, majd kivette a kórlapját, és átadta neki, hogy elolvassa. Laufer elnevette magát. „A kicsit azért hozták ide, hogy körülmétéljék, fimózisa van.”

Dobrica nem tudta, mi az a fimózis, de arról volt elképzelése, mi lehet a körülmételés. Ismereteit akkor szerezte, amikor a Zvezda a Partizannal játszott, és apa a játék hevében az ellenfél játékosait sértegette. „De hát ez egy rutinszerű beavatkozás... Bárhol elvégzik”, állapította meg apa. Laufer csak felnevetett, és azt mondta: „Kim nem teszi örökösének a pisilőjét akárki kezébe...” Apa és anya elsápadt. Anya belekarolt apába, és mindketten ijedten néztek Lauferra, tőle várták a megoldást.

„Magammal viszem, megbízható embereim vannak a szolgálatban, a mieink majd hazaviszik...”, mondta Laufer, és már nyújtotta is a kezét, hogy elvigye Gömböcöt, ám a fiú mozdulni sem volt hajlandó Dobrica nélkül, amit úgy fejezett ki, hogy erősen megszorította pajtása felkarját. Apa Gömböc elé térdelt, és magyarázni kezdte neki, hogy mennie kell, Dobrica pedig itt alszik. Ugyanazokat a gesztusokat használta, mint az előbb Gömböc, a képernyőn látható Phenjanra mutogatott, mindent megpróbált, de Gömböc nem engedett.

„Hagyjuk rá. Visszahozom Dobricát, csak induljunk el...”, határozott Laufer. Anya mondta apának, menjen velük, de ő azt válaszolta, hogy jobb lesz, ha Laufer egymaga kíséri el a fiúkat, nehogy

„gangbangolják” a szolgálat embereit, mivel „ők azért mégis elég diszkrétek...”

Apa és anya nagyon gondterheltek voltak, amikor Laufer Dobricát és Gömböcöt a maga körülbelül tízéves, öreg BMW-jébe tuszkolta. Miközben valójában fogalmuk sem volt róla, milyen sok okuk is lenne az aggodalomra.

Laufer egész idő alatt, amíg Dobricát és Gömböcöt fuvarozta, SMS-eket küldözgetett. Tudva, hogy Dobrica jól kiismeri magát a városban, Laufer azt mondta neki, hogy a repülőtérrre mennek, ahol Gömböcöt majd átveszik az emberei. S valóban, a BMW a reptér felé igyekezett. S habár vezetés közben nem veszélytelen SMS-ezni, nem ez volt az oka annak, amiért apának és anyának aggódnuk kellett volna.

Az autót kiengedték a kifutópályára. Felesleges arra fecsérelni a szavakat, mennyire imponált ez Dobricának. Úgy tűnt neki, a fülében egy kémfilm vonós-hangszeres témáját hallja, amely alatt a dél-amerikai ütőhangszerek vidámsága váltakozik az erőteljes német üstdobhangokkal. Minden elcsendesedett, amikor egy kis magánrepülőhöz értek, amely mellett ott állt a fehér kisbusz és két kopasz ember. Dobrica önkéntelenül megnyomta a gombot, hogy bezárja a BMW hátsó ajtajait. Laufer csak elmosolyodott, kilépett a kocsiból, távirányítójával kizárta a központi zárat, és átengedte a fiúkat a kopaszoknak.

„Istenemre, jó kis társaság vagytok ti, čajetinaiak, látom, követitek az árfolyamot, és most dollárért melóztok...”

A kopaszok felröhögtek. „Hágának vége, az ügyfelek szétszóródtak, és pont most, amikor el akartunk menni, hogy az Iraki Akadémiának dolgozzunk, befutott ez a kis mellékkereset...”

A bőrféjűek becipelték Dobricát és Gömböcöt a repülőbe. Dobrica üvöltött: „Laufer bácsi, hagyjon itt engem, kérem! Senkinek sem mondom el, hogy maga áruló!” Laufer csak nevetgélt, olyan ember látszatát keltve, aki számára nem jelent problémát, ha kitudódik, hogy áruló, ami viszont csak egyet jelenthetett – gondoskodni fog Dobrica szüleiről. Dobrica számára ez a gondolat egyszerre jelentett iszonyatot és vigaszt. Iszonyatos volt annak tudata, hogy megölik a szüleit. Ugyanakkor vigasztalta a remény, hogy így a Mimi és a Rspadačica okozta trauma is valahogy elföldelődik.

A kopaszok Dobricát és Gömböcöt az első ülésre dobták, ám a kis koreai az egész káosz és áruláshangulat közepette kézen ragad-

ta a barátját, és magával cipelte a harmadik, utolsó sorba. Gömböc meglepően nyugodt volt. Azt a benyomást keltette, mintha csak kényelmesen szeretne utazni. Dobrica kibámult az ablakon, mialatt a repülő lassan távolodott Laufertől és a kisbusztól. Talán nem kellett volna azt mondani neki, hogy áruló, de ez bukott ki belőle, mivel apa gyakran használta ezt a szót, nemcsak azokra az emberekre vonatkoztatva, akikkel politikai kérdésekben nem értett egyet, hanem anya barátait is ezzel „tisztelte meg”.

A Learjet gyorsított és emelkedni kezdett. Dobrica szeretett repülőn utazni, és a felnőttekkel ellentétben, élvezte a repülés legnehezebb szakaszát, amikor az ember elrugaskodik a földtől, és természetellenes állapotba kerül. Fogalmazásában, természetesen, nem ír majd a repülésről. A szüleivel kapcsolatos helyzetet majd egy mesefélében foglalja össze arról, hogy anya lepényt sütött, és Gömböcöt bodzaszörppel kínálta.

Amikor a repülő fokozatosan stabilizálódni kezdett, és már nem emelkedtek olyan meredeken, Gömböc nevetésben tört ki. A kopaszok arcátlan vigyorgással nyugtázták, és kioldották a biztonsági öveiket. Dobrica is kezdte kikapcsolni az övét, hogy odamenjen és kegyelmet kérjen tőlük. Gömböc diszkrét kézmozdulattal jelezte, hogy ne kapcsolja ki az övét. Ezt követően értette meg Dobrica, hogy Gömböc az öldöklés után mit vett magához a kórteremből.

Gömböc vastag melegítőjéből őrzője pisztolyát húzta elő, és löni kezdett a Learjet ajtaja felé. Néhány találat után az ajtó hatalmas ablaka felrobbant, a kopaszok azonban túlságosan zavarban voltak, s valószínűleg túlságosan buták is ahhoz, hogy felfogják, mi vár rájuk. Az elsőt a légnyomás-változás az ablakon keresztül kiszippantotta. Mivel az ablak az illető derekánál jóval keskenyebb volt, ez csonttöréssel párosult.

A másikat az erős légörvény felemelte a padlóról és kifelé húzta. Görcsösen kapaszkodott az ülésébe, ám a repülő hátsó részéből különböző tárgyak kezdtek feléje repülni, s egy táskaféle valósággal kiütötte, mire engedett, s így a légörvény őt is behúzta az ablakba. Az ő csontjai is ropogtak, de mivel túl testes volt, a hullája végül eltömte az ablakon támadt lyukat.

A repülő süllyedni kezdett, és kényszerleszálláshoz készülődött. Dobrica Gömböcöt figyelte, aki egyre csak mosolygott, és a pilótafülke ajtaját vette célba. Dobrica tudta, hogy a leszámolásnak nincs még vége, s azt is, hogy Gömböc valószínűleg készen áll arra, hogy

elég nagy zajt csapjon ahhoz, hogy odavonzza a reptér rendőrségét, ha ugyan ezeknek az embereknek egyáltalán lehet még hinni.

A Marija nagyanyjának tyúkjával kapcsolatos tapasztalat megtanította Dobricát arra, hogy a repülők nem tennének jó benyomást a tanárnőre. Elhatározta hát, hogy inkább arról ír majd, hogy ő meg a kínai az anyja sütötte lepény bekebelezése után úgy döntöttek, kimennek kicsit a szabad levegőre, és bicajoznak egyet. Közben kilyukadt a biciklijükön a gumi, és kóbor kutyák támadták meg őket. Persze az osztálytársnői miatt Dobrica a kóbor kutyákat majd úgy örökíti meg, mint a gondatlan gazdik áldozatait, nem pedig mint lompos ebeket, amelyek ellenőrizetlenül szaporodnak, annak köszönhetően, hogy egyes féleszű alakok ugyan etetik őket, de a portájukra nem fogadják be. Dobrica önmaga szemében is meglehetősen alávalónak tűnt, amiért ennyire taktikázik a fogalmazásában, de kénytelen volt – már két mínuszt is begyűjtött szerbből.

A mínuszokat azért kapta, mert nem hozta be a házi feladatát, és füzete sem volt. Füzete pedig azért nem volt, mert a lakása fel volt dűlva. Amikor Laufer Dobricával és Gömböccel elindult a repülőtérré, SMS-eket kezdett küldözgetni különböző idegen szolgálatokkal kapcsolatban álló, zavarosban halászó pasasoknak, hogy megtudja, közülük ki nyomoz a kis észak-koreai fiú ügyében. Amikor a čajetinaiak jelentkeztek, értesítette őket, hogy a gyerek hamarosan a repterre érkezik, és hogy Dobrica szüleit likvidálni kell.

Amikor fél óra múltán valaki becsengetett hozzájuk, apa és anya azt hitték, Dobrica tért vissza. Egy čajetinaizsoldos volt az illető. Apát térden rúgta és leteperte, miközben egyik kezével a radiátorhoz bilincselte, a másikkal a száját ragasztotta le. Ezután rácsukta az ajtót. Úgy érezte, hogy anyával talán egy kicsit el is szórakozhatna – ha nem kapta volna parancsban, hogy az egésznek úgy kell festenie, mint egy gázrobbanásnak. Anya az ablak felé menekült. A čajetinaizsoldos után szökkent, és őt is leteperte. Nem maradt teljesen közömbös, amikor a padlón rajta találta magát, s ez egy kissé lelassította, ami ahhoz éppen elegendő volt, hogy anya megrántsza az aszalterítőt, és támadójára zúdítsa a vázát. Ám mindez ahhoz nem volt elég, hogy működésképtelenné is tegye. Úgy pofon teremtette anyát, hogy elájult, majd őt is a radiátorhoz kötözte. És persze neki is leragasztotta a száját.

A čajetinaizsoldos ezután átment a konyhába, s rájött, hogy Dobrica szüleinek villanytűzhelye van. Ez bizony alaposan megnehezítette az

elképzelést, hogy gázrobbanásnak tüntessék fel a szerencsétlenséget. Felhívta hát a repülőtéren állomásozó komáit, és meghagyta nekik, hogy visszatérésükkor a gyereken kívül hozzanak magukkal valamilyen gáztűzhelyet is. Aztán leült és cigarettára gyújtott.

A čajetinaiban azonban nem tudta, hogy többéves rábeszélés után apa a Playstationt összekapcsolta az internettel, és így Gömböc *Homefront* CD-je következetesen tájékoztatja saját pontos helyzetéről az észak-koreai titkosszolgálatot Phenjanban. A čajetinaiban ezért megörült, amikor felberregett a bejárati ajtó csengője. Azt hitte, zsoldostársai jöttek meg, egyébként civilben a komája és a sógora. Meglepetésére egy magas növésű kínait pillantott meg, igen hasonlatosat a gyerekkórházban meggyilkolthoz, szürke garbóban és sötétszürke öltönyben, de fehér tornacipőben. A kínai nyomban meg akarta ütni, ám a čajetinaiban kivédte az ütést, s lábával megcélozta támadója lábszárát. Azonban a kínai, akiről a čajetinaiban nem tudta, hogy észak-koreai titkos ügynök, kitért előle, és ismét meglendítette az öklét. A čajetinaiban ezúttal hagyta, hogy megüsse, csupán azért, hogy kezét megragadva a szőnyegre hajíthassa, ugyanis régebben, még Užicén dzsúdózott, mindaddig, amíg nem határozott úgy, hogy őrző-védő vizekre evez – a kínai azáltal, hogy lefelé húzták, valóban előre bukott, ám esés közben szaltót dobott, és lábával fejbe kólintotta a čajetinaiban.

Apa mindezt végignézte és elégedett volt, hogy a felesége ájultan fekszik, mert különben sikoltozni kezd, annak ellenére, hogy leraasztották a száját. A fejbe kólintott čajetinaiban nem volt kiütve, de reflexszerűen elengedte az észak-koreai ügynököt, és dzsekijéből egy „skorpiót” húzott elő. Sortüzet nyitott, de az ügynök macska módjára kikerülte, és a szomszédos szobába menekült, mialatt a golyók a falba csapódtak, és – ami apának nagyon rosszul esett – kilyuggattak néhányat a film- és hangversenyplakátjaiból is, mint, teszem azt, a Laibach együttesnek szentelt zágrábi kiállításon csak igen keservesen beszerzett példányát.

A čajetinaiban elindult az ügynök után a szomszéd szobába, és apa megdöbbenve látta, ahogy két golyóalálattól visszarepül a szobába. Úgy festett, mintha vége lenne, de valójában csak levegő nélkül maradt egy időre – a golyóálló mellénye mentette meg. A čajetinaiban kicserélte a tölténytárat, és folytatta a lövöldözést. A szivacsdarabokból ítélve, amelyek a látószögén kívül eső másik szobából repültek át, apa sejtette, hogy az ügynök a fotel mögé bújt, és hogy a čajetinaiban golyózapot zúdít rá.

Ekkor apa észrevette, hogy a čajetinaí verekedés közben elejtette a bilincs kulcsát, ezért nyújtózkodni kezdett, hátha elérheti a talpával. Sikerral is járt, maga felé rúgta, megragadta, és kiszabadította magát. A čajetinaí már megfélekedzett apáról, amikor a feje, egy klasszikus trükknek köszönhetően, meggyulladt – apa ugyanis beosont a fürdőszobába, magához vett egy dezodort, majd miután megtalálta anya elrejtett cigarettáját és a dobozba csúsztatott öngyújtóját, befújta a kopaszt a dezodor lángon átfújt tartalmával.

A čajetinaínak lángba borult a feje. Az ügynök kikukucsált a kilyuggatott fotel mögül – a szobában különben minden át volt lyuggatva –, és golyót eresztett egyenesen ellenfele torkába.

Ez a golyó tette lehetővé, hogy a kényszerleszállást végrehajtott Learjetet anya, apa, az észak-koreai ügynök és még két BIA²-ügynök várhatta be. Ugyanis a čajetinaí a találat után még élt néhány percig, úgyhogy apának és az ügynöknek lehetősége volt arra, hogy egy kicsit megkínózzák, és ily módon tudomást szerezzenek a tervről, időközben sajnálkozva, hogy éppen torkon lőtték, mert ez bizony akadályozta a beszédben. Az amerikai nagykövetség hivatalnok munkájából hazaérve bekapcsolta a tévékészülékét, hogy meghallgassa a híreket az övéi pénzelté tévéállomások egyikén. Volt is mit látnia – a kis észak-koreait, akit egy egész rajnyi, a Kim-dinasztiáról készült, számára beterveztett képről ismer. Azonnal felhívta a CIA központját a nagykövetségen, ők felhívták Langley-t, azok meg a saját embereiket – a čajetinaí zsoldosokat – a terepen. Az volt az elképzelés, hogy Gömböcöt repülővel Bécsbe szállítják, ahol a CIA területi központjában hallgatják ki, egyúttal pedig ellenőrizték volna azt is, vajon Dobricának vannak-e érdekes értesülései. Ezután Gömböcöt arra használták volna fel – feltéve, hogy az apja nem az Apja, hanem egy másik magas beosztású tiszt –, hogy kémmé képezzék ki, esetleg akár a Kim-dinasztia elleni puccsistává. Dobricát visszavitték volna a lakásukra, beszerelték volna a gáztűzhelyet, majd megölték volna a fiú egész családját.

Habár élve megúszta a kalandot, Dobricának már nem volt meg az iskolatáskája, illetve a szerb füzetek és a házi feladata sem. Mindezek a leszámolás folyamán megsemmisültek. Ezért kellett a fogalmazására ötöst kapnia.

² A szerb Bezbednosno-informativna agencija rövidítése, magyarul: Biztonsági Tájékoztató Ügynökség.

Mínuszokat talán nem szerez, ha nem kellett volna az egész éjszákát a BIA ügynökeivel töltenie. Ők Laufert követve jelentek meg a reptéren. Sejtették, hogy már régen kavar valamit, de eddig nem nagyon törődtek vele. Amikor látták, hogy a reptéren gyerekeket ad át a čajetinaiaknak, elhatározták, hogy megszorongatják, s ő el is mondott nekik mindent, amit csak tudott. Sajnos, a katonaság – a MIG-ek meghibásodása miatt – nem küldhetett vadászrepülőgépet, hogy visszatérítse a Learjetet. Most Dobricától szerették volna megtudni, ő mit élt át. A kikérdezés kimerítette, ezért nem volt képes jó kifogást kitalálni a tanárnő számára.

Dobrica az igazat mesélte el nekik. Kivéve a történetnek azt a részét, amely a repülőben zajlott le: azt adta be nekik, hogy ő lőtt az ablakokba. A titkosrendőrök ezzel valósággal lenyűgözte. Az idősebb meg is kérdezte: „Szeretnél-e Őrszem lenni?”

Ez a körülmény gyönyörű kezdete lehetett volna a fogalmazás befejező részének. Sajnos, Dobricának elárulták, hogy az Őrszemek még a Hivatal foglalkoztatottjai és a hatóságok számára is titkosak. Az idősebb titkosrendőr megmagyarázta neki: „Létezik a Hivatal, manapság Biztonsági Tájékoztató Ügynökségnek nevezik, de ezzel a Nyugattal, ezekkel az emberi jogokkal, törvényekkel, civil ellenőrzéssel, nem kormányzati szervezetekkel a titkosrendőrök tevékenységét az újságírókének a szintjére züllesztették...” A fiatalabb hozzátette: „Mindent a szemnek, semmit a kéznek...” Az idősebb folytatta: „Ezért aztán a hazafiak egy csoportja – a közbiztonság, a gazdaság és a kultúra világából – elhatározta, hogy egy párhuzamos szolgálatot alapít, amely a nép biztonságáról visel gondot – ezek az Őrszemek!” Dobricának az elképzelés rokonszenvesnek tűnt, ezért megkérdezte: „És maguk mivel foglalkoznak?” Az idősebb titkosrendőr elmosolyodott: „Mindazzal, amire a népnek szüksége van...”

„Olyasvalami ez, mint a *Beogradski sindikat*?³”, kérdezte Dobrica.

Az idősebb titkosrendőr zavarba jött, a fiatalabb azonban megértette, mit akart Dobrica mondani. „Igen, valami olyasmi, mint a *Beogradski sindikat*. Ám csak titokban működik...” A fiatal titkosrendőr sejtette, hogy sok idejébe kerül majd, amíg megérteti munkatársával, mi is voltaképpen a *Beogradski sindikat*, s mi köze lehet ennek a karizmatikus rapegyüttesnek az ő igen komoly működésükhöz.

Dobrica elfogadta az ajánlatot, nem annyira azért, mintha mindenáron Őrszem szeretett volna lenni, hanem inkább mert félt, hogy ezek az emberek ilyen vagy olyan módon árthatnának neki. Nem tűntek olyanoknak, akik megölnék, de arra biztosan képesek lettek volna, hogy az egész osztálynak szétkürtöljék: az ő mamája a Raspadačica.

Mégis, ez az egész, a Raspadačicával kapcsolatos esemény tulajdonképpen megihlette Dobricát. A fogalmazás befejezésében Dobrica azt írta, hogy szerencsére Gömböc és ő elmondták a szüleiknek, merre bicajoznak majd, így könnyen rájuk találtak, annak ellenére, hogy lemerült az okostelefonjuk. Hozzátette, hogy a szülők is voltak valaha gyerekek, hogy gondolatban mindig visszatérhetnek a gyermekkorukba, elkezdhetnek az utódjaik eszével gondolkozni, és segíthetik őket a bajban. Azzal fejezte be, hogy a gyerekeknek nem kellene titkolózniuk a szüleik előtt. Dobrica valahogy így is gondolta. Ám úgy vélte, az sem elvetendő, ha a szülők, amennyiben titkolnivalójuk akad, azt eltakarítják a gyerekeik elől, mondjuk történetesen a YouTube-ról.

Dobrica komolyan kezdte fontolgatni, hogy kalandjáról egy jó, házi olvasmányoknak is megfelelő regény íródhatna, különösen ha azt egy vérbeli boszniai íróember jegyezné le, hisz onnan kerülnek ki a legjobb írók, a Nobel-díjas Ivo Andrićhoz vagy a számára legkedvesebbhez, Branko Ćopićhoz hasonlatosak. Az okostelefonja tönkrement, de joggal feltételezhette, hogy Ivo és Branko mára már jócskán megöregedhetett, és hogy az ő trükkje egyáltalán nem érdekli őket. Mégis, úgy vélte, próba, szerencse. Nemcsak azért, mert izgalmas volt a kalandja, hanem azért is, hogy a gyerekek megtanulhassák belőle, hogy mindenütt és minden korban hőssé válhat az ember. Ha szerb. Amikor az ötletét megosztotta a titkosrendőrökkel, azok hajtogatni kezdték, hogy erről az élményéről ne meséljen senkinek, de utóbb mégis hosszan elmorfondíroztak azon, hogy ez tulajdonképpen nem is rossz ötlet, s hogy lám, az amerikaiak milyen sokat tettek hírszerző szolgálatuknak azzal, hogy regényekben és filmen is reklámozták. Végül megígérték neki, hogy beszélnek majd néhány íróval, akivel már úgyszólván együttműködnek, és hogy majd jelentkeznek neki.

Másnap, tanítás után, Dobrica a szüleivel együtt kikísérte Gömböcöt és új őrző-védőjét. Először az *Olga Dedijer* klinikára mentek, ahol az észak-koreai szolgálat alvó ügynökei voltak, azért, hogy Gömböcnek átkötözzék a pisilőjét, majd a *Nikola Tesla* repülőtér felé vették

útjukat. Gömböcék előbb Moszkvába repültek, majd onnan Phenjanba. Az új kísérő nem tudott szerbül, de beszélt angolul. Egészen úgy nézett ki, mintha tegnap nem is küzdött volna életre-halálra.

Dobrica és a szülei fáradtak, de elégedettek voltak. Dobrica örült, hogy él, a szülők meg abban reménykedtek, hogy ha már ilyen érzékeny dolgok ismeretének a birtokába jutottak, bankszámlájukra havonta remélhetőleg befut majd valamennyi valuta. Senki sem ígérte ezt nekik, és ők sem mertek semmit kérni, de úgy sejtették, ez íratlan szabály.

Apa kicsit féltékeny lett, amikor a karcsú ügynök tetőtől talpig végigmérte anyát, s megállapította, hogy valahonnan ismeri. Anya vállat vonva Moszkvát említette, ahol munkaügyben gyakran megfordult. A fiatalember a fejét rázva azt mondta, hogy nem, nem Moszkváról van szó. Törte még egy kicsit a fejét, aztán beugrott neki:

„Raspadačica. Az ön klipjei igen népszerűek Észak-Koreában. A szerb tévécsatornák azon ritka csatornák közé tartoznak, amelyek engedélyezettek a mi YouTube-unkon... Nem sokat változott... Nem beszélem a nyelvüket, de a videoklipjei elárulják, hogy az ön dalai a szenvedélyről, az önfeledt szórakozásról és a fergeteges éjszakai vigadózásokról szólnak.”

Anya elmosolyodott. Tudta, hogy lesz majd mit magyarázgatnia Dobricának.

Dobrica is elmosolyodott.

Azért, mert tudta, hogy Észak-Korea zárt ország, és onnan senki sem szivároztatja ki édesanyja titkát..